

NºNº 136-137 (19651)

2010-рэ илъэс БЭРЭСКЭШХУ БЭДЗЭОГЪУМ и 16

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИІЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

<u>ГЪЭМЭФЭ</u> <u>ЗЫГЪЭПСЭФЫГЪОР</u>

Гупчэм лагерь щагьэпсыгь

Унагъом ыкіи кіэлэціыкіухэм социальнэ іэпыіэгъу ятыгъэнымкіэ Красногвардейскэ чіыпіэ Гупчэм къыщызэіуахыгъэ лагерыр гъэмэфэ уахътэм кіэлэціыкіухэм зызыщагъэпсэфыщт чіыпіакіэу республикэм иіэхэм зэу ащыщ хъугъэ.

Джырэблагъэ ащ тызэкІом Гупчэм ипащэу Лариса Адаменкэм къызэрэтиІуагъэмкІэ, нэбгыри 105-рэ мыгъэ зигъэпсэфыгъо уахътэ зыфызэхащэщтыр. Апэрэ кІогъум нэбгырэ 35-рэ щыІагъ. Ахэр зэкІэри Красногвардейскэ районым щыщых. ЯтІонэрэ, ящэнэрэ кІогъухэм республикэм ичІьпІз зэфэшъхьафхэм къарыкІыгъэхэм зыщагъэпсэфыщт.

— ЩыІэныгъэм чІыпІэ къин ригъэуцогъэ кІэлэцІыкІухэр ары тилагерь зыфэдгъэхьазырыгъэхэр, — ыІуагъ ащ зэрагъэпсыгъэм Ларисэ нэІуасэ тыфишІызэ. — Амалэу тиІэмкІэ ахэм уахътэу мыщ щагъакІорэр шІукІэ агу къинэжьыным, гъэшІэгъонэу, федэ хэлъэу агъэкІоным тыпылъ.

Путевкэм къыдилъытэрэ мэфэ пчъагъэм къыкlоцІ кlэлэ-

цІыкІухэр чэщи мафи мыщ щыІэх. ТызэрэкІощтым зыфагьэхьазырыгъэми тэ тшІэрэп, ау зэкІэри а уахътэм шІуагъэ къзытырэ Іоф горэм пылъыгъ, зэщырэ зыпари ахэтыгъэп. Іэпэщысэхэр зыщашІырэ кружок афызэхащагъ, ятІэм пкъыгъо зэфэшъхьафхэр зыщыхашІыкІыхэрэ, дэным, парикмахерскэ Іофым защыфагъэсэхэрэ мастерскойхэр къафызэ-

Іуахыгъэх. Шъхьадж ежь ыгукіэ зыфаер къыхихыгъэу, нэбгырэ пэпчъ кружокитІум защегъасэ. Пшъэшъэжъыехэр Іэпэщысэ шІыным, дэным, шъхьацыр, Іэбжьанэхэр гъэдэхэгъэнхэм нахь апылъыгъэх, ятІэм Іоф зыщыдашІэрэм нахыбэу чІэсыгъэр шъэожъыех. Гупчэм ипащэ къызэрэтиІуагъэмкІэ, мафэ къэс зэнэкъокъу зэфэшъхьафхэр афызэхащэх.

Спортыр шІу зыльэгъухэрэм ащ епхыгъэ Іофтхьабзэхэм ягуапэу зафагъэхьазыры ыкІи ахэлажьэх, музыкальнэ Іэпэlэсэныгъэ зыхэлъхэм ежь-ежьырэу концертхэр, нысхъэпэ спектаклэхэр зэхагъэуцох. Щыгъынэу ащыгъыщтхэр, кІэлэегъаджэхэр адеІэхэзэ, зыфадыжьых, ашъхьацхэр агъэдэхэжьых.

Мы Гупчэм сэкъатныгъэ зиІэ кІэлэцІыкІухэм ащяІазэх. Ахэм апае спортзал, ІэзэпІэ зэфэшъхьафхэр, гущыІэм пае, орэд мэкъамэхэмкІэ, джэгуалъэхэмкІэ нервэхэм зыщяІэзэхэрэ унэ, нэмыкІхэр къыщызэІуахыгъэх. Ахэр сэкъатныгъэ зи-Іэхэм ямызакъоу, зихэхъогъу пстэумкІи зэрэІэзэгъухэр къыдалъытагъэу, лагерыми щагъэфедэх. Врачым къыгъэнэфагъэм тетэу ахэм ащяІазэх.

Шъыпкъэ, мы зыгъэпсэфыпІэр къэлэшхохэм къащызэІуахыхэрэм афэдэп, апэрэ такъикъхэм зэкІэри дэгъоу къыпшІошІыми, къызэпэпплъыхьэмэ щыкІэгъэнчъэу зэрэщымытыр къыбгурэІо. Арэу щытми, къыдэплъытэн фаеу хъурэр кІэлэцІыкІухэм зыпари амышІэу урамым тетынхэм, тутыным, наркотикхэм, бзэджэшІэным апыщагъэхэ хъуным мыр бэкІэ зэрэнахьышІур ары. ЩыІэныгъэм чІыпІэ къин ригъэуцогъэ кІэлэцІыкІухэу аныбжь ифэшъуашэр икъоў зымыгъотыхэрэм гукІэгъуныгъэрэ фэбагъэрэ зэращыратырэри щыкІагъэхэм адыкІыгьоу нэрыльэгьу къыпфэхъу.

ХЪУТ Нэфсэт.

Сурэтхэр А. Евстафьевам лагерым къыщытырихыгьэх.

Карантиныр зэрэщыІ

Къохэм къяузырэ африканскэ емынэм епхыгъэ карантиныр джыри лъэкlуатэ. Ау къэбархэр къекlокlых лым нэмыкlэу къэкlырэ продукциери Мыекъопэ районым ращэни, къыращыни фимытхэу. Ар тэрэзэп.

АР-м ветеринариемкІэ игъэІорышІапІэ ипащэ иІэнатІэ зыгъэцэкІэрэ Е.А. Аганиным къызэриІорэмкІэ, ращэн ыкІи къыращын фимытхэр къолыр ары ныІэп. ПкІышъхьэ-мышъхьэхэм, хэтэрыкІхэм, щэкІэ-псыкІэхэм, чэтылым, былымылым а Іофыр анэсырэп. Ау ахэми уафэсакъын фае.

Африканскэ емынэм экономикэм изэрар римыгъэк ыным пае район, республикэ

ыкІи край комиссиехэм Іоф ашІэ. ГущыІэм пае, Мыекьопэ районым щыпсэурэ цІыфым илэжьыгъэ е игъомылапхъэ Мыекъуапэ къыщэным пае район комиссием фитыныгъэ къыритын фае. Итхылъэу ащ рихьылІэштым итхэгъэн фае гьогоу зэрыкІощтыр. Продукциер Краснодар краим рищэщтмэ, край комиссием цІыфым зыфигъэзэн фае.

Зэрарышхо къымыхьыгъэми, иягъэ къыгъэкІуагъ

Бэдзэогъум и 14-м Адыгеим ошъу зыхэт ощхышхо къыщещхыгъ, жьыбгъэри щылъэшыгъ. Анахьэу ом «зыкъызыщигъэлъэгъуагъэр» Мыекъуапэ. УФ-м и МЧС АР-мкІэ и ГъэІорышІапІэ къызэрэща-ІуагъэмкІэ, республикэм икъэлэ шъхьаІэ ичІыпІабэм электричествэр зэрыкІорэ гъучІнчхэр ащызэпичыгъэх, ащ ыпкъ къикІ у электрикх эм светыр агъэк осэн фаеу хъугъагъэ. ЦІыфхэр электросетьхэм яаварийнэ къулыкъухэм зэпымыоу афытеощтыгъэх.

Къэлэ гупчэм жьыбгъэ-ощх зэхэтым къыщырикІыкІыгъэ чъыгыр электричествэр зэры-

кІорэ гъучІычым къызытефэм, пкъэур къыриути, автомобилэу щытхэр ыгъэфыкъуагъэх. Ащ фэдэу мы къэлэ гупчэ дэдэм десты Тандындын устыст къыпэблагъэу щыт унэм къытефагъ. Чъыгэу жьыбгъэм къырикІыкІыгъэр пшІы пчъагъэ мэхъу, ау пчэдыжьыр къэмысызэ аварийнэ къулыкъухэм ом ыгъэфыкъуагъэхэр зэтырагъэуцожьыгъэх. Ощхышхом псэу ыгъэуцуагъэм ар зэрылъэдэщт канализациехэр фыримыкъухэу урамхэм ащыщхэр льэшэу зэльикІугьагьэх. МЧС-м къызэрэщаІуагъэмкІэ, зыпари хэк Годагъэп, зэрарэу къыхьыгъэри бэп. Жьыбгъэмрэ ошъумрэ псынкІзу зэрэуцу-

жьыгъэхэр ары «тыкъэзыухъумагъэр».

Мыекъуапэ имызакъоу Джэджэ ыкІи Шэуджэн районхэми ом «ишэн къащигъэльэгъуагъ». Мы районитІуми электричествэр ащагъэкІосэгъагъ, ау жыыбгъэмрэ ощхымрэ агъэфыкъуагъэхэр псынкІзу ащызэтырагъзуцожьыгъэх.

Темыр Кавказым и Гидрометеогупчэ макъэ къызэригъэІугъэмкІэ, ощхышхохэм апкъ къикІэу псыхъоу Лабэ псэу дэтым лъэшэу зыкъи-Іэтыным ыкІи ащ зэпичырэ районхэм ямэкъумэщ хъызмэт зэрар къыфихьыным ищынагъо щыІ.

Китаим илІыкІохэр Мыекъуапэ щыІагъэх

Мы аужырэ уахътэм Мыекъуапэ нэмыкі къэралыгъохэм якъалэхэм зэдэпсэуныгъэм фэгъэхьыгъэ зэзэгъыныгъэхэр адишіыхэу ригъэжьагъ.

Ащ фэдэу мы мафэхэм Китаим икъалэу Маньчжурием къикіыгъэ делегацие Адыгеим икъэлэ шъхьаlэ щыlагъ. Купым ипэщагъ Маньчжурием имэрэу Ду Сюецзюнь.

ЗэІукІэгъоу къэлэ администрацием щык Іуагъэм экономикэм, сатыум, наукэм ыкІи культурэм афэгъэхьыгъэ зэзэгъыныгъэм щызэдыкІэтхагъэх. Туризмэм мы зэГукГэгъум мэхьанэ щыратыгъ, зэзэгъыныгъэми ар щыхагъэунэфыкІыгъ.

Делегацием тикъалэ дахэкІэ ыгу къызэринэжьыщтым бысымхэр пылъыгъэх. Къалэр хьакІэхэм къарагъэплъыхьагъ,

Адыгэ къэралыгъо университетым икІэлэегъаджэхэм аІуагъэкІагъэх, Лъэпкъ музеир арагъэлъэгъугъ, къалэм иІофшІэпІэ анахь инхэм ащыІагъэх.

БлэкІыгъэ ильэсым Мыекъуапэ икІыгъэ делегациер Китаим щыІагъ. Джы ащ къикІыгъэ купыр Мыекъуапэ къызэрэкІуагъэр лъэныкъуитІур зэрэзэгуры Гуагъэм ишых ьатэу плъытэн плъэкІыщт.

Щэпсэух адыгэхэр дунаим

Адыгэхэм ижъыкІэ ятеплъэ-

шъошагъэр

Сурэтыр Едыдж Батырай итхылъэу «Адыгэхэр» зыфиІорэм къыдэтхыгъ. Сурэтыр зышІыгьэр гьэнэфагьэп. Черкесхэр.

И. Бларамберг:

«Черкес бзыльфыгъэхэр цІэрыІо зышІыгъэхэр зэрэдэхэ дэдэхэмрэ яунагъохэмрэ яшъхьэгъусэхэмрэ зэрафэшъыпкъэхэмрэ язакъоп. Ахэм мэхьанэшхо зиІэ фэгъэкІотэныгъэхэр афэозгъэшІыхэрэм ащыщ льэпкъэу къызхэкІыгъэхэм инамыс, иадыгэ хабзэ зэрэзэрахьэрэр ыкІи къызэраухъумэрэр. Бзылъфыгъэр къэбгъэгъунэнымкlэ фитыныгъэ зэряГэр черкесхэм инэу агъэльапІэ ыкІи агъэины. Уасэу фашІырэри ащ къегъэльагьо. Бзыльфыгьэм ышъхьацхэр тІупщы-гьэхэу, шъхьэтехьо темыльэу зэзаохэрэм азыфагу зызыдидзэкІэ, лъыгъачъэр зэпагъэу. Анахьэу ащ ыныбжь хэкІотагъэмэ е унэгъо лъэрыхь, зэлъашІэрэ унагъо къикІыгъэмэ ары. Джащ фэдэу, пыйхэм рагъэзыгъэу аlэкlэкlыжырэ хъулъфыгъэр бзылъфыгъэм иунэ ихьагъэу зыщегъэбылъымэ е бзылъфыгъэ горэм ІэкІэ нэсыгъэмэ, ар уиягъэ зэбгъэкІын, ІэягъэкІэ узыдэзекІон уфимыт цІыфэу мэхъу. КІэкІэу къэпІон хъумэ, бзылъфыгъэм ыпашъхьэ сыд фэдэрэ пщыныжь пхъаши, лъышІэжьи, анахьэу укІи щызепхьанэу щытэп ыкІи хабзэп».

Мы мэфэ жьоркъхэм псым нахь тхъагъо шыІэп!

Сурэтхэр Іэшъынэ Аслъан къытырихыгъэх.

НЫБЖЬЫКІЭХЭМРЭ ДИНЫМРЭ

Зэхахырэр, альэгьурэр ашІогъэшІэгъон

Адыгэ Республикэм изыгъэпсэфыпіэхэм гъэмэфэ уахътэр ащызыгъэкорэ кіэлэціыкіухэм япсауныгъэ зэрагъэпытэрэм дакіоу, тичіыпіэ дахэхэр зэрагьэльэгьух. Піуныгъэ мэхьанэ зиіэ Іофтхьабзэхэм ахэлэжьэнхэр шэнышіу афэхъугъ.

Зыныбжь имыкъугъэ кІа--нид едмехеашьашп едмехед лэжьып Іэхэу Мыекъуапэ дэтхэр арагъэлъэгъунхэм АР-м и сілмехфоїк мехеілынаждын Комитет кІэщакІо фэхъугъ. Апэрэ зекІохэр бэдзэогъум и 7-м, 15-м зэхащагъэх. Чыристан ыкІи быслъымэн динхэр зышалэжьхэрэм ныбжьыкІэхэр ащэгъагъэх.

Адыгэ Республикэм ныб-

-имоХ и є ІхмехфоІк мехеІхнаж тет итхьаматэу Къэрэтэбэнэ Мыхьамодэ къызэрэти Іуагъэу, япсауныгъэ зыщагъэпытэрэ кІэлэцІыкІу зыгъэпсэфыпІэхэу «Эдельвейсым», «Туристым», «Зубренкэм» япащэхэр зэхэщакІомэ лъэшэу афэразэх. Мэщытхэр, чылысхэр зыльэгъурэ кІэлэеджакІохэм зэфэхьысыжьхэр ашІых. Динлэжьхэм къаІотэрэ къэбархэр щы-

Іэныгъэм щыкІорэ зэхъокІыныгъэхэм афэгъэхьыгъэх. Тызыщыпсэурэ дунаим еплъыкІ у фыря Гэр лъэхъаным рапхызэ, неущырэ мафэм егупшысэх.

НыбжыкІэхэр культурэм, спортым, диным, нэмык хэми апыщагъэх. Джырэ уахътэ компьютерыр зышІогъэшІэ--еІыД. оахех еагаарпк емноат ныгъэр нахышІоу къагуры-Іоным фэшІ, республикэм ныи сІммехфоІк мехеГянажд Комитет кІэлэеджакІомэ апае нэмыкІ зэхахьэхэри гъэмафэм зэхищэщтых. Ор-орэу плъэгъурэр, зэхэпхырэр гум нахьышІоу къызэринэжьырэр Комитетым ипащэхэм къыдальытэ.

САХЬИДЭКЪО Нурбый.

<u>ТЕМЫР КАВКАЗЫР</u>

БзэджашІэхэр къаубытыгъэх

Махачкала. Дагъыстан гъэмкІэ, бзэджашІэ зезыхьа-Республикэм испецкъулыкъухэм яІофышІэхэм террористическэ актым зыфэзыгъэхьазырырэ цІыф куп къаубытыгъ. Ащ бзылъфыгъитфырэ хъулъфыгъитІурэ хахьэщты-∎ гъэх, аныбжыхэр илъэс 15-м къыщегъэжьагъэу 29-м нэ-

Республикэм иухъумэк Іо къулыкъухэм зэрагъэунэфынэу фэегъэ цІыфхэм мэзитІум ехъугъагъ зызагъэхьазырыщтыгъэр, ежьхэр ахэм алъыплъэщтыгъэх. Урысыем икъэлэ зэфэшъхьафхэм ащызэхащэгъэгъэ терактхэм кІзухэу афэхъугъэхэм афэдэу, мыщи цІыфыбэ хэкІодэн ылъэкІыщтыгъ. БзэджэшІэ купыр аубытыгъ, уголовнэ Іоф къафызэІуахыгъ.

Къиныгъохэр зэпачых

Чэчэн Республикэм щыкІогъэ заом зэрарышхо къы-∎зыфихьыгъэхэр ежь чэчэн закъохэр арэп, нэмыкІ лъэпкъэу щыпсэущтыгъэхэри ары. Урысхэри ахэм ащыщых. Зышъхьэ езыхьыжьэжьыгъагъэхэр, нэмыкІ хэгъэгухэм арыкТыжьыгъагъэхэр ахэми бэу ахэтых. Джырэ уахътэм зышІоигъохэри, къэзыбгынэи нэу фаехэри щыІэх. Ащ фэдэхэм Чэчэн Правительствэм емыпхыгъэ организациеу «Оптимум» зыфиІорэм Іоф адешІэ, ишІуагъэ арегъэкІы. Аш ипашэу Руслъан Ахмаенышъ, щыпсэунэу фаехэм макІэп.

къатхырэ лъэІу тхылъхэм зэкІэм ахэплъэх, ІэпыІэгъу афэхъух. АхъщэкІэ зыде- р Іэхэрэр, унэ къыщэфынымкІэ е икІэрыкІэу ышІыжьынымкІэ яшІуагъэ зэрагъэкІыхэрэр щыІэх. Ау чэчэнхэмрэ урысхэмрэ язэфыщы-тыкlагъэхэр икlэрыкlэу агъэпсыжьынхэр бгъуит Гумк Іи псынкІагьоп. Арэу щытми, зэрэзэпэблэгъагъэхэр, ялъфыгъэхэр зэрэзэрэщэщтыгъэхэр, гъунэгъу зэпэблагъэу зэрэщытыгъэхэр цІыфхэм ащыгъупшэхэрэп. Непэ кІэлэ-егъаджэхэу, СМИ-хэм, кульиечеР уехеІшыфоІи медут вым къызэриГорэмкГэ, Чэчэн Республикэм щылэжьэрэ Республикэм къыгъэзэжьы- урыс цІыфхэм япчъагъэ

ЗэгурыІуагъэх

Бэдзэогъум и 13-м Дагъыстан Республикэм и Президентэу М. Магамедовымрэ Чэчэн Республикэм къикІыгъэ ліыкіо купэу муфтиеу ■ Султан-хьаджэу Нурзаевыр зипащэхэмрэ Правительствэм и Унэ щызэІукІэгъагъэх. Ащ къыщыхагъэщыгъ республикитІум охътэ кІэкІыкІэ лъэфоІ сІхмехфаахашефеє оахын зэдашІэнэу зэрэзэзэгъыгъэ-

ЗишІуагъэ къэкІуагъэхэм динлэжьхэр апэ итых. С. Мурзаевым къызэриІорэмкІэ, льэныкъуитІуми ашІоІофыгъ ыкІи ашІогъэшІэгъоныгъ ныбжыкІэхэм япІуныгъэ, ІофшІэн къафэгъотыгъэным, ислъам диным щымыщхэр хэзыльхьэрэ организациехэм ахэмыгъэхьэгъэнхэмкІэ хэкІыпІэу щыІэхэр къызэрэхахыщтхэр.

Оркъыжъыкъо Юрэ 1966-рэ тапэкІэ ар нахь дэгъу хъунэу илъэсым иІоныгъо мазэ къыщегъэжьагъэу Адэмые гурыт еджапІэм Іоф щешІэ, 2003-рэ илъэсым къыщыублагъзу непэ къызынэсыгъэм еджапІэм пэщэныгъэ дызэрехьэ. Ащ 1999-рэ илъэсым Кубанскэ къэралыгьо университетыр къыухыгъ,

гугъапІэ зэрэщыІэм къоджэдэс сабыйхэр нахьышІоу рагъэджэнхэм иамалхэр щыГэхэу къешГы.

КъэІогъэн фаер, зэхъокІыныгъэм илъэхъэнэ къинхэм сыд пэрыохъу щыІагъэми, гъэсэныгъэм фэгъэзагъэхэм ушъхьагъу лые къамыгъотэу, къыткІэхъухьэхэ-Апшъэрэ квалификацие катего- рэм шІэныгъэ тэрэз ягъэгъоты-

ИІофшіэн шіу ельэгьу

рие къызыфагъэшъошэгъэ кІэлэегъадж. Ар джы непэрэ лъэхъаным гъэцэкІэгъошІоу щытэп. Нахьыпэм, Советскэ Союз хэгъэгушхор щыІэ зэхьум, еджапІэхэм язэтегъэпсыхьанкІи, илъэсыкІэ еджэгъум фэгъэхьазырыгъэнхэмкІи къэралыгъо екІолІэкІэ зыкІым тетэу Іофхэр зэшІуахыщтыгъэхэмэ, непэ пащэу еджапІэ пэпчъ Іутым хэкІыпІэу къыгъотын ылъэкІырэм ар нахыыбэмкІэ ельытыгьэ хьугьэ. Ащ пае директорыр ыІэ илъ кІэлэегъэджэ коллективым ипэщэ къодыеп, ар мылькоу еджапІэм ищыкІагьэмкІэ къэгъотакІу, зыгорэ къызэщыкъуагъэмэ, ар зыпкъ игъэуцожьыгъэным пае текІодэщт мылъкур къызыІэкІэгъэхьэгъэным ипхырытхъуакІу, уцугъорэ тІысыгьорэ зимыІэ къэчьыхьакІу. Шъыпкъэ, аужырэ уахътэм хабзэм ыгукІэ мы лъэныкъом нахь закъыфигъазэ фэдэу зэрэщытым Іофхэр къыгъэпсынкІэнхэу зэрежьагъэм ыкІи

гъэныр апэрэ пшъэрылъэу зэрэщытын фаер Оркъыжъыкъо Юрэ зыщигъэгъупшэу зыкІи къыхэкІыгъэп. Ащ пае кІэлэегъаджэ--еатоахеатехв мехеатынеІшк мех -оажынеал еІиг енвахем еІжыны хэр ІзубытыпІз къызыфишІын-иль кІэлэегьаджэхэмкІэ щысэтехыпІэшІоу щыт егъэджэнымкІэ иновационнэ шІыкІэу щыІэхэр, кІэлэегъэджэнымкІэ амалышІухэр, информационнэ-коммуникативнэ технологиехэр ІзубытыпІэ къызыфэшІыгъэнхэмкІэ. КІэлэегъэджэ коллективыр зэгурыІожьэу бгъэлажьэмэ, шІогъэ ин къэзыхьын зылъэкІышт кІочІэшІоу зэрэщытыр къыгурэІо ыкІи ащ иІофшІэн зэхищэ зыхъукІэ, инэплъэгъу ригъэкІырэп нормативнэ базэм изэхъок Іыныгъэхэр. Дэх имыІэу кІэлэегъэджэнымкІэ шапхъэу щыІэхэмрэ хабзэмрэ гъэцэк Гагъэ зэрэхъущтхэр къыделъытэх, Іофыгъоу къэуцухэрэмрэ ахэм язэхэфынрэ екІолІэкІэ тэрэз къафигъотызэ зэхешэх.

Мыщ дэжьым къыщыхэдгъэщы тшІоигъор сыд Іофи гузэгъабгъэ къыхэмыхьэу, демократичнагъэмрэ коллегиальностымрэ атегъэпсык Іыгъэу зэхищэнхэм зэрэпыльыр ыкІи зэрильэкІырэр ары. Юрэ гум псынкІзу зыкъеемфыІр едыІлеалык нетшеалык ащыщ. Зыгъэдэгъун-зыгъэлъэгъон шэныр инэрыгъэу мэпсэукІэ арэп. Ежьым ар Тхьэм къыхилъхьагъэу щыт, Іэдэбныгъэшхо хэлъ, зэхэдз имыГэу цІыфхэм гуихыгъэу афыщыт, зыщищыкІагъэм иІэпыІэгъу хэти пигъохыным фэхьазыр. СэнэхьатымкІи, щыІэныгъэм иІофыгъо зэфэшъхьафхэмкІи упчІэжьэгъу пшІымэ, джэуапышІу нэмыкІ ебгъотылІэштэп. Арышъ, шъхьэкІэфагъэу цІыфхэм къыфашІырэр, шъхьэлъытэжьыгъэу къырахырэр къылэжьыгъэ шъып-

ЫгукІэ зыфэщагъэу къыхи-

хыгъэ кІэлэегъэджэ сэнэхьатым фыщытыкІ у фыриІ эм псынкІ зу гу лъатэ зэ нахь мыхъуми ащ иурокхэм ачІэсхэу, кІэлэцІыкІухэр зэрэригъаджэхэрэм лъыплъэрэмэ. Ыгурэ ыпсэрэ ахилъхьэзэ, темэу аригъэк Іухэрэр зэращылъигъэІэсырэр ригъэкъоу ахэр зэбгырит Гупшыжьхэрэп. ЫгукІэ рэхьатэу ядэжь кІожьышъущтэп упчІэ горэхэр яІэхэу къычІэкІымэ. Ежь кІэлэеджакІохэр къэупчІэжьынхэ ищыкІагъэп, анэгухэмкІэ къешІэ джыри охътэ гъэнэфагъэм къыкІоцІ ахэтын зэрэфаер ягульытэхэр къэгъэущыгъэнхэм пае. Джащыгъуми ишэнкІэ шъырыт, сабыигухэм сыдигъокІи ящыкІэгъэ рэхьатныгъэр ымыукъоу ипшъэрылъ егъэцакІэ.

Егьэджэгьу ужыми Юрэ сабыйхэм афэшІу. Ахэр ыгъэІорышІэнхэм пае, мэкъэ пхъэшэ ІэтыгъэкІэ унашъо афишІырэп. Дэгъоу къыпфыщытым ори джащ фэдэу уфыщытыжын зэрэфаер пстэумэ анахь тэрэзэу зэрэщытыр агуригъэІон елъэкІышъ, щысэшІоу зызэрэлъищэхэрэм кІ ух дэгъу къеты: зым къы Іорэр адрэм зэхихынэу пыль, гурыІо шІоигъу, ащ пае джэуапэу къытыжьыштым, лъэбэкъоу ыдзыщтым ягупшысэ.

Юрэ иурокхэр кІэлэеджакІохэмкІэ нахь гурыІогьошІоу, шІэныгъэр ащызэрагъэгъотыным нахь кІэгъэгушІугъэнхэм пае егъэджэкІэ-пІукІэ амалышІухэу щыІэныгъэм къыхахьэхэрэр ІзубытыпІз къызыфешІых, иІофшІэгъухэри егъэгъуазэх. Ар мыпшъыжьрэ ІофшІакІоу, иІэпэ-Іэсэныгъэрэ ишІэныгъэрэ зэрахигъэхъощтым пылъ. Ары лъапсэу иІэри къоджэ еджапІэу зипащэм къыщыдэлажьэхэрэми, районым икІэлэегъаджэхэми ащ лъытэныгъэ зыкІыфашІырэм, зыкІагъэлъапІэрэм.

ПНП-у «Гъэсэныгъэр» зыфи-Іорэм ишапхъэхэм адиштэу анахь кІэлэегъэджэ дэгъухэм ахъщэ шІухьафтын афэгъэшъошэгъэным изэнэкъокъоу зэхащэгъагъэм хэлэжьагъ ыкІи щытекІуагъ.

ЦІыфышІур зыхэтхэм, зыдэпсэухэрэм игъоу фалъэгъурэ льэгапІэм тырагьэуцо. Оркъыжъыкъо Юри къуаджэу Адэмые щыпсэухэрэм, ригъаджэхэрэм да сахыр мехеткенк пае районым исоциальнэ-эконо--оІшеск мехалы мазы похын хэлэжьэнэу районым имуниципальнэ образованиеу «Красногвардейскэ псэупІэм» зыфи-Іорэм инароднэ депутатхэм я Совет идепутатэу хадзы ашІоигъоу къызагъэлъагъом, ар зышІэрэ пстэуми ягуапэ хъугъэ.

Оркъыжъыкъо Юрэ лъэпкъ зэхэшІэ ин иІ, къызыхэкІыгъэ адыгэхэм тарихъ гъогу кІыхьэу, зыфэдэ мыхъугъэ жъалымыгъэкІэ ушъагъэр къызэрэзэпачыгъэм дэгъоу щыгъуаз. ТапэкІэ ащ фэдэ тхьамык Гагъо къытэмыхъулІэжьыным пае, неущрэ мафэмкІэ тызыщыгугъырэ тисабыйхэу таужыкІэ къикІыхэрэм пІуныгъэ-гъэсэныгъэ дэгъу ягъэгъотыгъэныр пшъэрылъышхоу лъэпкъым ыпашъхьэ итэу елъытэшъ, ежьым ащкІэ фэлъэкІырэмкІэ зи къызытыригъанэрэп.

ИкІ эухым тигуап эу игугъу къэтшІы тшІоигъу Оркъыжъыкъо Юрэ тилъэпкъ гъэзетэу «Адыгэ макъэр» къызэрэдэкІырэм зэрэрыгушхорэр. Ежьыр зэреджэрэм имызакъоу, нэмыкІ адыгэхэри нахьыбэу ащ пыщагъэхэ хъумэ шІойгъу. Пэщэныгъэ зыдызэрихьэрэ еджапІэм Іутхэр тигъэзет икъитхыкІынкІэ дэгъоу къыддыригъэІагъэхэшъ, «тхьауегъэпсэу» етІо тшІоигъу, Адэмые къоджэ гурыт еджапІэу Къудаикъо Мурат ыцІэ зыхьырэм икІэлэегъаджэхэу мафэ къэси «Адыгэ макъэр» джы зистолышъхьэ телъхэми ягухэлъышІухэр къадэхъунхэу афэтэІо.

ШАКІО Мир.

ЦІЫФЫМ ИДУНАЙ

Федор Костенкэм ыпхъоу Аллэ унэгъуабэ зычІэс унэ зэтетым щэпсэу. ИтеплъэкІэ, изекІуакІэкІэ, идунэееплъыкІэкІэ ежь нахынк Іэхэм уахигъэплъыхьащт. Изыгъэпсэфыгъо уахътэ къэси пенсием зык Іуагъэр илъэсипшІым ехъугъ, ащ емылъытыгъэу ипсауныгъи ичаныгъи къащымыкІэгъахэм фэд. Іофыр икІас, Іэжь-лъэжь, къэбзэ-льабз. Гъэ къэс унэ пчъэІупэм нэр пІэпихэу къэгъагъэхэр къыщегъэкІы.

«Хэти иІэзэгъур, зишІуагъэ къекІыщтыр ежьым нахь дэгъоу зыми ышГэрэп» — аІо. Бзыльфыгъэ гумызагъэр лъыдэкІуаем зэримыгъэгумэкІырэр зытэшІэм, телъэІуи едгъэшыгъ — пчъагъэу приборым къыгъэлъэгъуагъэхэр 120/80. Сыда Аллэ «иІэзэгъур»?

— Хабзэм къыдигъэк Гырэ Іэзэгъу уцхэм сяшъорэп ыкІи къэсщэфыхэрэп. Зыгорэм сыкъигъэгумэк Гымэ, къэк Гырэ уцхэр ары згъэфедэхэрэр, ахэм укъагъэпцІэщтэп.

Илъэс пчъагъэ хъугъэу мафэ къэс километри 5-м къыщымыкІзу сэкІу. Сычъэрэп, псынкІзу сэкІо. Физзарядкэ сэшІы, бассейным сыхэхьэ, сІэпкъ-лъэпкъхэр псынкІэ хъугъэхэу унэм сыкъэкІожьы. Къэгъагъэхэм сапылъ. Мыгъэ ощх къызэремыщхыгъэм ІофшІэнэу бэ къысфыхигъэхъуагъэр. Къэгъэгъэ хьасэр згъэшъокІыным фэшІ псы щэлъишъэм нэсэу къэсхьэу къыхэкІы, — къытиІуагъ ащ.

Бзылъфыгъэ нэгушІор дахэу цІыфхэм адэгущыІэ, сэлам къезыхыхэрэм игуапэу ежьыми

ЗэрилъэкІэу гъашІэр егъэдахэ

арехыжьы. Гум ыштэрэ цІыф. ЫшІэрэр бэ, ау илыягъэу цІыфхэм ар афиГуатэрэп. ЦГыф дэгъу, игъэпсыкІэ-зекІуакІэкІэ къахэщы, ащ шъхьэкІэфагъэ фыуе-

БэмышІэу Аллэ июбилей хигъэунэфыкІыгъ, ыныбжь илъэс 70-рэ хъугъэ. Итеплъэк за пфепэсыщтэп. ИмэфэкІ мафэ къорылъфи, ахэм ясабыйхэри, Іэхьыл-благъэхэри къызэхахьэхи, къыфэгушІуагъэх, пчыхьэ гухахъо зэдырахыгъ.

Ишъхьэгъусэ иІэжьэп, ар дунаим зехыжьым ыуж ежьыри зы хъулъфыгъи фыдеплъэк Іыжьыгъэп. ЛІыр дзэ къулыкъум хэтыгъ. Ишъхьэгъусэрэ икІалэрэ иуахътэ зэкІэ атыригъэкІуадэщтыгъ. ЯгъашІэ зэгурыІохэу, уасэ зэфашІыжьэу, агу хэзэрэмыгъэкІэу къахьыгъ. Ежьым авиационнэ институтыр къыухыгъ, ау исэнэхьаткІэ Іоф ышІэнэу хъугъэп. Нэужым парикмахер хъугъэ, бзылъфыгъэхэм ядэхагъэ къыухъумагъ.

Джы Аллэ иуахътэ зэрэщытэу къэгъагъэхэм атырегъэкІуадэ. Унэ Іупэм изакъоп ахэр къызщигъэкІыхэрэр, иунэ кІоцІи ары. Ахэм афэсакъы, псы атырекІэ, ядэхашІэ, къадекІокІыным езэ-

Гъатхэм къыщегъэжьагъэу чъыІэ охъуфэкІэ Аллэ ихьасэ къэгъэгъэ зэмылІэужыгъохэр къыщэкІых. Бзылъфыгъэм ипенсие ызыныкъо ыгъэтІысырэ къэгъагъэхэм атырегъэкІуадэ. Къэгъагъэ пэпчъ чІыпІэ къыфегъоты, зэрегъэкІух, зэхегъэтІысыкІых, къэгъэгъакІэхэр еугъоижьых. Гъэ реным къэгъэгъэ хьасэр мыдахэу, гур къымы Іэтэу къыхэкІырэп.

Аллэ икъэгъагъэхэм адэжь къыщымыуцоу, ащымыгушІукІэу зы нэбгыри блэмыкІэу къы-

 Къиныба мафэ къэс пІэ чІыгум хэльыныр, Іофэу пшІэрэр къыохьылъэкІырэба? теупчІыгъ бзылъфыгъэм.

 Ар сымышІэмэ ары къызысэхыльэкІырэр,— еГо ежьым. ЧІыгуми къэгъагъэхэми сІэ изакъоп, сыгуи ахэлъ.

СиІ джащ фэдэ урыс бзылъфыгъэ гъунэгъу. Ыгу Іэягъэ илъэп, зэфэгъэ зекІуакІэм инэпэеплъ, зыми ыгу хигъэкІырэп, зэрилъэкІэу гъашІэр егъэкІэракІэ. ЦІыфхэр зэригъэгушІохэрэмрэ агухэр дэхагъэм къызэ-

рафызэІуаригъэхырэмрэ сшІошІы ащ игъашІэ зыпкъ итэу, жъыгъэ-гумэк Іыгъор къытемыкІоу, узыхэм амыгъэгумэкІэу зыкІыльыкІуатэрэр.

Мы уахътэм Аллэ къалэу Санкт-Петербург щыІ. Ятэу СССР-м и ЛІыхъужъыцІэ къызфагъэшъошэгъэ Федор Василий ыкъор Хэгъэгу зэошхом щыфэхыгъ ыкІи щагъэтІылъыжьыгъ. Зэнахь ныбжьыкІэм ятэ икъэ нахымбэрэ кІощтыгъ. Мыгъэ ТекІоныгъэм и Мафэ тефэу кІошъугъэп, амали иІагъэп. Къэлэ администрацием ІэпыІэгъу къыфэхъунхэу къагъэгугъэгъагъэми,

ягущыІэ агъэшъыпкъэжьыгъэп. Ыгу зэрэкъабзэм фэдэу ицІыфыгъи щытышъ, зыми къыгъэуцугъэп — ипенсиерэ чІыфэхэмрэ зэхигъахъуи, Аллэ гъогу техьагъ. Ятэ икъэ шъхьащыхьащт, ыгукІэ зыфаехэр риІощтых, рэхьатыгъэу къыгъэзэжьыщт. Гъунэгъухэри, Іахьылхэри, икъэгъагъэхэри ащ ежэх.

УикъэгъэгъэшІапІэ зэрэдахэм фэдэу къэбгъэшІэшт уахътэри тхъагъоу щытынэу пфэсэ-Іо, Алла.

ШЪАУКЪО Аслъангуаш. Сурэтым итыр: Алла Федо-

тизэіукіэгъу гъэшіэгъонхэр

БРАЗИЛИЕМ ифутболистхэр АДЫГЕИМ щыгъупшэщтхэп

«Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — Бр<u>а</u>зилиер — 3:6. Бэдзэогъум и 14-м мыекъопэ стадионэу «Юностым» ныбджэгъу ешіэгъур щыкіуагъ.

Бразилием ифутболистхэр Европэм ихэгъэгумэ, Азием ащыІагъэх, ныбджэгъу ешІэгъухэу зэхащэхэрэр физкультурэмрэ спортымрэ зягъэушьомбгъугъэным, ныбжыык Іэхэр футболым пыщэгъэнхэм, гукІэгъу ахэлъыным, шэн-хэбзэ дахэмэ афэгъэсэгъэнхэм афэгъэ-

Ныбджэгъу ешІэгъур Мыекъуапэ зыщырагъэжьэным льэш дэдэу къещхыгъ, жьыбгъэр къилъыгъ. Чъыг къутамэхэр жьыхьарзэм гуикІыкІыгъэх, пкъэухэр, чъыгхэр риутыгъэх. Ощхышхор стадионэу «Юностым» щыхъушІагъ. Лъапшъэм къыблэкІ эу ешІапІ эм псыр итыгъ. Ащ фэдиз гумэкІ тыкъэзыуцухьэрэ дунаим къытфихьыгъэми, футболыр зикІасэхэр зыми щыщынагъэхэп, стадионым къэкІуагъэх.

Ощхым ымыгъэщынагъэхэр

КІэлэцІыкІухэр, ныбжыыкІэхэр Бразилием ифутболистмэ яплъынхэу зэрэфаехэр ащ фэдизэу дгъэш Гэгъуагъэп. Бзылъфыгъэхэр, пшъашъэхэр бэ хъухэу стадионым зэрэдэсыгъэхэр, Бразилием ифутболистмэ агоуцохэзэ, сурэтхэр зэратырахыщтыгъэр тшІогъэшІэгъоныгъ.

Футбол цІыкІумкІэ дунаим тІогъогогьо ичемпионэу Сержиньо къэлэпчъэ Іутэу еш Іэ. Ринальдо, Рикардо, нэмыкІхэри ешІапІэм къызихьэхэкІэ, Іэгуаор магнитым фэдэу япкІыгъэу къыпщагъэхъу. Нэнэжъ-тэтэжъхэу якІэлэ-

цІыкІумэ ягъусэхэу стадионым къэкІуагъэхэри кІэгьожьыгъэхэп, футболистмэ гущыІэгъу афэхъугъэх.

Пресс-зэІукІэр

Къэлэпчъэ Іутэу Сержиньо телевизорымк Іэ зэп зэрэтльэгъугъэр. ІэпэІэсэныгъэу ешІапІэм хэлэжьагъэхэм ащыщых Константин Лепехикъыщигъэлъагъорэр угу римыхьымэ — спор-

тым зи хэпшІыкІырэп. Зэхахьэм ар къызыщэгущыІэм, ицІыкІугьом футболыр зэрэшІогъэшІэгьоныгъэр къыІотагъ. Унэгъо къызэрыкІом къыщыхъугъэ кІалэм Іоф зыдишІэжьзэ, спортым цІэрыІо щыхъугъ.

Бразилиер хэгъэгу къызэрыкІоу щытэп. ТхьамыкІэхэри, льэкІ ин зиІэхэри щэпсэух. Урамым тет ныбжьыкІэхэм зыдагъэзэщтыр амышІэуи къыхэкІы. КІалэхэр мыхъо-мышІагъэхэр зезыхьэрэмэ ахэмыфэнхэм, щыІэныгъэм гъогу тэрэз щыпхыращыным афэшІ апэу ІэпыІэгъу къафэхъурэр спортыр ары.

Спортым уиштыпктэу упылты зыхтукІэ шэн дэйхэр къызыхафэхэрэр огъэмысэх, еІо Сержиньо. — Утыгъонэу, зыгорэм уезэо-

нэу уфэещтэп. ПІуныгъэ дэгъу уиІэу узыгъэцІыкІурэ зекІокІэ дэйхэр зепхьащтхэп.

Рикардо. А лъэкъуацІэр зэхэзыхырэ кІэлэцІыкІухэм алъэгъурэр ашІошъ мыхьоуи къытщыхъущтыгъ. Рикардо Краснодар и «Кубань» хэтэу Премьер-лигэм щеш Гагъ. Шъачэ икомандэу «Жемчужинэм» рагъэблэгъагъ. Іэгуаор ащ къызыІэкІахьэкІэ, ешІакІэу къыгъэлъагъорэр зэдгъэпшэштыр тшІэрэп.

Урысыбзэр Рикардо ешІэ. УдэгущыІэ зыхъукІэ къызыщытхъужьырэп. Мыекъопэ «Зэкъошныгъэм» ифутболистэу Уздэн Романрэ Рикардорэ зызэІокІэхэм ныбджэгъу зэдэгущыІэгъу зэдыряІагъ.

Диным пыщагъэхэр Бразилием ифутболистхэм ахэтых. ЯщыГэныгъэрэ динымрэ зэпхыгъэхэу зыльытэхэрэм якъэбархэри тшІогъэшІэгъоныгъэх.

ЕшІэгъумрэ еплъыкІэхэмрэ

«Зэкъошныгъэм» иветеранхэу зэІукІэгъум ныр, Шыумэфэ Рэмэзанэ, Куних Руслъанэ,

Александр Вольвач, Пэунэжь Азэмат, Сергей Варельджан, ЗекІогъу Муратэ, Игорь Калиниченкэр, Къоджэшъэо Мэджыдэ, къэлэпчъэ-Іутэу Мэрзэкъэнэ Нурбый, нэмыкІхэри.

С. Варельджанрэ А. Пэунэжьымрэ зэрызэ къэлапчъэм Іэгуаор дадзагъ. Пчъагъэр 2:0 зэхъум ыуж Бразилием ифутболистмэ нахь зыкъашІэжьыгъ. Рикардо зым зыр нахь дэхэжьэу «Зэкъошныгьэм» «местиншосиев» усаж гьо Іэгуаор къыдидзагъ.

Ныбджэгъу ешІэгъоу щытыгъэми, текІоныгъэр къыдэзыхыщтыр язэрэмыгъашІэу футболистхэр зэнэкъокъугъэх. Ощхыр ешІапІэм икъоу ик і ыжьыгъагъэп. Ар пэрыохъу футболистмэ къафэхъущтыгъэми, ІэпэІэсэныгъэу хьакІэмэ къагъэлъагъорэм тиумэхъэу къытщыхъущтыгъ. ЕшІэным ахэр ипрофессорых, псынкІ у зэгурэІох. ТикъэлэпчтэІутэу Мэрзэкъэнэ Нурбый пкІантІзу къырагъэхыгъэр макІэп. Ар цыхьэшІэгьоу зэрешІэщтыгьэм ишІуагъэкІэ пчъагъэр нахьыбэ хъугъэп.

Куних Руслъан, Константин Лепехиныр, Пэунэжь Азэмат, Шыумэфэ Рэмэзан, нэмык Іхэри тифутболистхэм къахэщыгъэх, ау а мафэм хьакІэхэр нахь лъэшыгъэх. ТекІоныгъэр хэт къыдихыгъэми, футбол дахэ тызэреплъыгъэм фэш зэхэщак Гомэ тафэраз.

Ныбджэгъу шІухьафтынхэр

Мыекъуапэ иадминистрацие физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ игъэІорышІапІэ ипащэу Сергей Двойниковыр футбол ешІэгъум хэлэжьагъэмэ къафэгушІуагъ, нэпэеплъ шІухьафтынхэр аритыгъэх. Бразилием ифутболистхэр Іэгуаохэм къафытетхэжьыгъэх. Шэн-хэбээ дахэхэр зехьэгъэнхэм спортыр зэрэфэлажьэрэр, ныбджэгъу ешІэгъухэр джыри зэрэзэхащэщтхэр Сергей Двойниковым къы Іуагъ.

Іэгуаор чІнм тыримыгъафэу лъапэкІэ гъогогъу 600 — 800-м нахьыбэ еорэ футболистыр зыпльэгъукІэ, гум имыкІыжьэу гъашІэр къэпхьыщт. Бразилием ифутболистмэ яплъыгъэ кІэлэцІыкІумэ ащыщхэр спортым нахь пыщагъэхэ зэрэхъущтхэм тицыхьэ телъ, футболист цІэрыІохэр къахэкІынхэуи тэгугъэ

ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Сурэтхэр зэІукІэгьум къыщытырахыгьэх.

MA

Зэхэзыщагъэхэр: Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдэзыгъэкІырэр: Адыгэ Республикэм льэпкь ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

> Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр АУЛЪЭ РУСЛЪАН

Редакциер зыдэщы**Гэр:** 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр,

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ

гуадзэр: 52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышъыпкъагъэу къахафэхэрэмкІэ къэзытхыгъэхэм пшъэдэкІыжь ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажьэхэрэмрэ яеплъыкІэ зэтемыфэн ылъэкІыщт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкІи къэзытхыгъэхэм аІэкІэдгъэхьажьыхэрэп.

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 5061 Индексхэр 52161 52162 Зак. 2099

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00